

EUROOPA LIIT

EUROOPA PARLAMENT

NÕUKOGU

**Brüssel, 23. detsember 2020
(OR. en)**

**2020/0363 (COD)
LEX 2049**

**PE-CONS 66/1/20
REV 1**

**UK 124
PREP-BXT 62
AVIATION 241
CODEC 1329**

**EUROOPA PARLAMENDI JA NÕUKOGU MÄÄRUS,
MIS KÄSITLEB ÜHISEID REEGLEID, ET TAGADA PÕHILINE
LENNUÜHENDUS PÄRAST SUURBRITANNIA JA PÕHJA IIRI ÜHENDKUNINGRIIGI
EUROOPA LIIDUST JA EUROOPA AATOMIENERGIAÜHENDUSEST
VÄLJAASTUMISE LEPINGUS SÄTESTATUD ÜLEMINEKUPERIOODI LÕPPU**

**EUROOPA PARLAMENDI JA NÕUKOGU
MÄÄRUS(EL) 2020/...,**

23. detsember 2020,

**mis käsitleb ühiseid reegleid, et tagada põhiline lennuühendus
pärast Suurbritannia ja Põhja Iiri Ühendkuningriigi
Euroopa Liidust ja Euroopa Aatomienergiaühendusest
väljaastumise lepingus sätestatud üleminekuperioodi lõppu**

(EMPs kohaldatav tekst)

EUROOPA PARLAMENT JA EUROOPA LIIDU NÕUKOGU,

võttes arvesse Euroopa Liidu toimimise lepingut, eriti selle artikli 100 lõiget 2,

võttes arvesse Euroopa Komisjoni ettepanekut,

olles edastanud seadusandliku akti eelnõu liikmesriikide parlamentidele,

pärast konsulteerimist Euroopa Majandus- ja Sotsiaalkomiteega,

pärast konsulteerimist Regioonide Komiteega,

toimides seadusandliku tavamenetluse kohaselt¹

¹ Euroopa Parlamendi 18. detsembri 2020. aasta seisukoht (*Euroopa Liidu Teatajas* seni avaldamata) ja nõukogu 22. detsembri 2020. aasta otsus.

ning arvestades järgmist:

- (1) Suurbritannia ja Põhja-Iiri Ühendkuningriigi Euroopa Liidust ja Euroopa Aatomienergiaühendusest väljaastumise lepingu¹ (edaspidi „väljaastumisleping“) sõlmis liit nõukogu otsusega (EL) 2020/135² ning see jõustus 1. veebruaril 2020. Väljaastumislepingu artiklis 126 sätestatud üleminekuperiood (edaspidi „üleminekuperiood“), mille jooksul kohaldatakse vastavalt väljaastumislepingu artiklile 127 Suurbritannia ja Põhja-Iiri Ühendkuningriigi (edaspidi „Ühendkuningriik“) suhtes ja Ühendkuningriigis jätkuvalt liidu õigust, lõpeb 31. detsembril 2020. Nõukogu võttis 25. veebruaril 2020 vastu otsuse (EL, Euratom) 2020/266³, millega anti luba alustada Ühendkuningriigiga läbirääkimisi uue partnerluslepingu üle. Nagu on ette nähtud läbirääkimisjuhistes, hõlmab luba muu hulgas elemente, mis on vajalikud selleks, et põhjalikult käsitleda lennutranspordialaseid suhteid Ühendkuningriigiga pärast üleminekuperioodi lõppu. Siiski ei ole kindel, kas liidu ja Ühendkuningriigi vaheline leping, millega reguleeritakse nende tulevaseid suhteid selles valdkonnas, on selle perioodi lõpuks jõustunud.

¹ ELT L 29, 31.1.2020, lk 7.

² Nõukogu 30. jaanuari 2020. aasta otsus (EL) 2020/135 Suurbritannia ja Põhja-Iiri Ühendkuningriigi Euroopa Liidust ja Euroopa Aatomienergiaühendusest väljaastumise lepingu sõlmimise kohta (ELT L 29, 31.1.2020, lk 1).

³ Nõukogu 25. veebruari 2020. aasta otsus (EL, Euratom) 2020/266, millega antakse luba alustada Suurbritannia ja Põhja-Iiri Ühendkuningriigiga läbirääkimisi uue partnerluslepingu üle (ELT L 58, 27.2.2020, lk 53).

- (2) Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruses (EÜ) nr 1008/2008¹ on sätestatud liidu lennuettevõtjatele lennutegevusloa andmise tingimused ja kehtestatud ELi siseste lennuteenuste osutamise vabadus.
- (3) Mis puudutab Ühendkuningriigi ja liikmesriikide suhteid, siis erisätete puudumise korral lõpevad üleminekuperioodi lõppedes kõik õigused ja kohustused, mis tulenevad turulepääsu käsitlevast liidu õigusest, mis on kehtestatud määrusega (EÜ) nr 1008/2008.
- (4) Seepärast on vaja kehtestada ajutised meetmed, mis võimaldavad Ühendkuningriigis litsentseeritud lennuettevõtjatel osutada lennutransporditeenuseid Ühendkuningriigi territooriumi ja liikmesriikide territooriumi vahel. Selleks et tagada nõuetekohane tasakaal Ühendkuningriigi ja liikmesriikide vahel, peaksid sel viisil antud õigused sõltuma sellest, kas Ühendkuningriik on andnud samaväärsed õigused liidus litsentseeritud lennuettevõtjatele, ning kas on täidetud teatavad tingimused, mis tagavad ausa konkurentsi.

¹ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 24. septembri 2008. aasta määrus (EÜ) nr 1008/2008 ühenduses lennuteenuste osutamist käsitlevate ühiseeskirjade kohta (ELT L 293, 31.10.2008, lk 3).

- (5) COVID-19 pandeemiast tingitud kriis põhjustab liikmesriikidele märkimisväärseid logistilisi probleeme, eeskätt mis puudutab võimekust vedada märkimisväärses koguses ravimeid, vaktsiine ja meditsiinitehnikat kolmandatesse riikidesse ja kolmandatest riikidest lühikese etteteatamisajaga ja eriti nõudlike ladustamis-ja logistiliste tingimuste juures. On vaja tagada, et liikmesriikide käsutuses oleks piisavalt lennutranspordi mahtu ja liikmesriikidele pakutaks erakorralist lisapaindlikkust selleks otstarbeks, sealhulgas võimalust tugineda kolmandate riikide lennukitele. Seepärast tuleks ette näha kaubaveo viienda vabaduse liiklusõiguste lisaelemendid, mis oleksid rangelt piiratud ainult taolise juhtumipõhise tegevusega, nii et Ühendkuningriigi lennuettevõtjaid saaks sellistel erakorralistel asjaoludel kasutada. Liikmesriikidel peaks lisaks olema võimalik anda luba kiirabilennuteenuseks.
- (6) Käesoleva määruse ajutise iseloomu kajastamiseks peaks seda kohaldama kuni 30. juunini 2021 või seni, kuni jõustub lennuteenuste osutamist käsitlev tulevane leping, mille üle komisjon peab Ühendkuningriigiga läbirääkimisi vastavalt Euroopa Liidu toimimise lepingu (ELi toimimise leping) artiklile 218 ja milles liit on osaline, või asjakohasel juhul selle lepingu ajutise kohaldamiseni, olenevalt sellest, milline neist on varasem.
- (7) Selleks et säilitada vastastikku kasulikud ühendustasemed, peaks nii Ühendkuningriigi lennuettevõtjatele kui ka liidu lennuettevõtjatele olema ette nähtud teatavad vastastikkuse põhimõtte kohased turustuskoostöölepped.

- (8) Arvestades erakorralist ja enneolematut olukorda, millest on tingitud vajadus võtta vastu käesolev määrus, ja tulenevalt aluslepingutest, on asjakohane, et liit teostab ajutiselt talle aluslepingutega selles valdkonnas antud jagatud pädevust. Määruse võimalik mõju pädevuse jaotusele liidu ja liikmesriikide vahel peaks siiski olema ajaliselt rangelt piiratud. Seetõttu peaks liit teostama oma pädevust üksnes määruse kohaldamisajal. Seega peaks liit lõpetama jagatud pädevuse teostamise kohe, kui käesoleva määruse kohaldamine lõpeb. Vastavalt ELi toimimise lepingu artikli 2 lõikele 2 on liikmesriigid sellest hetkest alates samasuguses olukorras oma pädevuste teostamisel, nagu nad oleksid olnud siis, kui käesolevat määrust ei oleks vastu võetud. Lisaks tuletatakse meelde, et vastavalt Euroopa Liidu lepingule (ELi leping) ja ELi toimimise lepingule lisatud protokollile nr 25 (jagatud pädevuse teostamise kohta) hõlmab liidu pädevuse teostamine käesolevas määruses üksnes määrusega reguleeritavaid elemente ja mitte tervet valdkonda. Liidu ja liikmesriikide pädevus rahvusvaheliste lennutranspordilepingute sõlmimisel määratakse kindlaks kooskõlas aluslepingutega ja võttes arvesse asjaomaseid liidu õigusakte, sealhulgas otsust (EL, Euratom) 2020/266, millega antakse luba Ühendkuningriigiga läbirääkimiste alustamiseks.

- (9) Käesolev määrus ei tohiks takistada liikmesriike andmast liidu lennuettevõtjatele luba osutada regulaarlennuteenuseid neile Ühendkuningriigi poolt antud õiguste alusel, nagu see on rahvusvaheliste lepingutega seotud olukordades. Liikmesriigid ei tohiks lubade andmisel ühtegi liidu lennuettevõtjat diskrimineerida.
- (10) Selleks et tagada ühetaolised tingimused käesoleva määruse rakendamiseks, tuleks komisjonile anda rakendamisvolitused meetmete vastuvõtmiseks, et tagada õiglane vastastikkuse määr liidu ja Ühendkuningriigi poolt teineteise lennuettevõtjatele ühepoolselt antud õiguste vahel ning tagada, et lennuteenuste osutamisel saaksid liidu lennuettevõtjad konkureerida Ühendkuningriigi lennuettevõtjatega õiglastel tingimustel. Neid volitusi tuleks teostada kooskõlas Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrusega (EL) nr 182/2011¹. Arvestades nende võimalikku mõju liikmesriikide lennuühendustele, tuleks kõnealuste meetmete vastuvõtmiseks kasutada kontrollimenetlust. Komisjon peaks nõuetekohaselt põhjendatud kiireloomulistel juhtudel vastu võtma viivitamata kohaldatavad rakendusaktid. Sellised nõuetekohaselt põhjendatud juhud võivad tekkida olukorras, kus Ühendkuningriik ei anna liidu lennuettevõtjatele samaväärseid õigusi ja põhjustab seega ilmset tasakaalustamatust või kui liidu lennuettevõtjate majanduslikku elujõulisust ohustavad käesoleva määrusega hõlmatud lennutransporditeenuste osutamisel konkurentsitingimused, mis on ebasoodsamad kui need, mis on Ühendkuningriigi lennuettevõtjatel.

¹ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 16. veebruari 2011. aasta määrus (EL) nr 182/2011, millega kehtestatakse eeskirjad ja üldpõhimõtted, mis käsitlevad liikmesriikide läbiviidava kontrolli mehhanisme, mida kohaldatakse komisjoni rakendamisvolituste teostamise suhtes (ELT L 55, 28.2.2011, lk 13).

- (11) Kuna käesoleva määruse eesmärki, nimelt kehtestada liidu ja Ühendkuningriigi vahelist lennutransporti käsitlevad ajutised meetmed juhul, kui üleminekuajaperioodi lõppedes puudub leping, mis reguleerib nende tulevaseid suhteid lennunduse valdkonnas, ei suuda liikmesriigid piisavalt saavutada, küll aga saab seda meetmete ulatuse ja toime tõttu paremini saavutada liidu tasandil, võib liit võtta meetmeid kooskõlas ELi lepingu artiklis 5 sätestatud subsidiaarsuse põhimõttega. Kõnealuses artiklis sätestatud proportsionaalsuse põhimõtte kohaselt ei lähe käesolev määrus nimetatud eesmärgi saavutamiseks vajalikust kaugemale.
- (12) Võttes arvesse üleminekuajaperioodi lõpuga seotud olukorra kiireloomulisust, peetakse asjakohaseks teha erand ELi lepingule, ELi toimimise lepingule ja Euroopa Aatomienergiaühenduse asutamislepingule lisatud protokoll nr 1 (riikide parlamentide rolli kohta Euroopa Liidus) artiklis 4 osutatud kaheksa nädala pikkusest tähtajast.
- (13) Käesoleva määruse territoriaalse kohaldamise ala ning selles esitatud viited Ühendkuningriigile ei hõlma Gibraltarit.
- (14) Käesolev määrus ei piira Hispaania Kuningriigi õiguslikku seisukohta selle territooriumi suveräänsuse suhtes, kus paikneb Gibraltarilennujaam.

- (15) Käesoleva määruse sätted peaksid jõustuma võimalikult kiiresti ja neid tuleks põhimõtteliselt kohaldada alates üleminekuperioodi lõpule järgnevast päevast, välja arvatud juhul, kui liidu ja Ühendkuningriigi vaheline leping, mis reguleerib nende tulevaseid suhteid lennunduse valdkonnas, on selleks kuupäevaks jõustunud või juhul, kui seda kohaldatakse ajutiselt. Selleks, et vajalikke haldusmenetlusi saaks läbi viia võimalikult varakult, tuleks teatavaid sätteid kohaldada alates määruse jõustumisest,

ON VASTU VÕTNUD KÄESOLEVA MÄÄRUSE:

Artikkel 1
Kohaldamisala

Käesoleva määrusega kehtestatakse ajutised meetmed, millega reguleeritakse liidu ning Ühendkuningriigi vahelist lennutransporti pärast väljaastumislepingu artiklis 126 sätestatud üleminekuperioodi lõppu.

Artikkel 2
Pädevuse teostamine

1. Käesoleva määruse kohase liidu pädevuse teostamine piirdub määruse kohaldamisajaga, mis on kindlaks määratud artikli 15 lõikes 4. Pärast kohaldamisaja lõppu lõpetab liit viivitamata kõnealuse pädevuse teostamise vastavalt käesolevale määrusele ja liikmesriigid on kooskõlas ELi toimimise lepingu artikli 2 lõikega 2 oma pädevusi teostades samas olukorras nagu nad oleksid siis, kui käesolevat määrust ei oleks vastu võetud.
2. Käesoleva määruse kohane liidu pädevuse teostamine ei piira liikmesriikide pädevust liiklemisõiguste küsimustes, kui nad peavad praegu või edaspidi läbirääkimisi rahvusvaheliste lennunduslepingute üle, allkirjastavad või sõlmivad neid Ühendkuningriigi ja muude kolmandate riikidega ajaks, mis algab pärast käesoleva määruse kehtivuse lõppemist.

3. Lõikes 1 osutatud liidu pädevuse teostamine hõlmab üksnes käesoleva määrusega reguleeritud elemente.
4. Käesolev määrus ei piira liidu ja liikmesriikide pädevust lennutranspordi valdkonnas seoses muude kui käesoleva määrusega reguleeritud elementidega. Samuti ei piira see otsust (EL, Euratom) 2020/266, millega antakse luba Ühendkuningriigiga uute läbirääkimiste alustamiseks partnerluslepingu üle.

Artikkel 3

Mõisted

Käesolevas määruses kasutatakse järgmisi mõisteid:

- 1) „lennutransport“ – üldsusele tasu või rendi eest kättesaadav reisijate, pagasi, lasti ja posti (kas eraldi või koos) vedamine õhusõidukiga, sealhulgas regulaar- ja mitteregulaarlennud;
- 2) „rahvusvaheline lennutransport“ – lennutransport, mis läbib rohkem kui ühe riigi territooriumi kohal asuvat õhuruumi;
- 3) „liidu lennuettevõtja“ – lennuettevõtja, kellel on kehtiv lennutegevusluba, mille on välja andnud lennutegevuslube väljaandev pädev asutus vastavalt määruse (EÜ) nr 1008/2008 II peatükile;

- 4) „Ühendkuningriigi lennuettevõtja“ – lennuettevõtja,
- a) kelle põhitegevuskoht on Ühendkuningriigis ja
 - b) kes vastab ühele järgmisest kahest tingimusest:
 - i) üle 50 % ettevõtjast kuulub Ühendkuningriigile ja/või Ühendkuningriigi kodanikele, kes kontrollivad seda tegelikult otseselt või kaudselt ühe või mitme vaheettevõtja kaudu, või
 - ii) üle 50 % ettevõtjast kuulub liidu liikmesriikidele ja/või liidu liikmesriikide kodanikele ja/või Euroopa Majanduspiirkonna liikmesriikidele ja/või nende liikmesriikide kodanikele mis tahes kombinatsioonis, kas üksi või koos Ühendkuningriigiga ja/või Ühendkuningriigi kodanikega, kes kontrollivad seda tegelikult otseselt või kaudselt ühe või mitme vaheettevõtja kaudu;
 - c) kes punkti b alapunktis ii osutatud juhul omas päev enne artikli 15 lõike 2 esimeses lõigus osutatud käesoleva määruse kohaldamise alguskuupäeva määruse (EÜ) nr 1008/2008 kohast kehtivat lennutegevusluba;

- 5) „tegelik kontroll“ – suhe, mis põhineb õigustel, lepingutel või muudel vahenditel, mis kas üksikult või koos ning arvestades asjaomast asjaolu või õigusakti, annavad võimaluse otseselt või kaudselt avaldada ettevõtjale otsustavat mõju, eelkõige
- a) ettevõtja kogu või osa vara kasutamise õiguse kaudu;
 - b) õiguste või lepingute kaudu, mis avaldavad otsustavat mõju ettevõtja üksuste ülesehitusele, hääletamisele või otsustele või avaldavad muul viisil otsustavat mõju ettevõtja äritegevusele;
- 6) „konkurentsiõigus“ – õigus, mis käsitleb järgmist tegevust, kui see võib mõjutada lennutransporditeenuseid:
- a) tegevus, mis seisneb järgmises:
 - i) lennuettevõtjate vahelised kokkulepped, lennuettevõtjate ühenduste otsused ja kooskõlastatud tegevus, mille eesmärk või tagajärg on konkurentsi takistamine, piiramine või moonutamine;
 - ii) turgu valitseva seisundi kuritarvitamine ühe või enama lennuettevõtja poolt;
 - iii) meetmed, mille Ühendkuningriik on jõustanud või jätnud kehtima riigi osalusega äriühingute ja nende ettevõtjate puhul, kellele Ühendkuningriik annab eri- või ainuõigused, ja mis on vastuolus alapunktiga i või ii;

- b) lennuettevõtjate koondumised, mis oluliselt takistavad toimivat konkurentsi, eelkõige turgu valitseva seisundi tekke või tugevnemise tõttu;
- 7) „subsiidium“ – rahaline toetus, mida valitsus või muu avalik-õiguslik asutus annab mis tahes tasandil lennuettevõtjale või lennujaamale ning mis annab eelise ja hõlmab järgmist:
- a) raha otsene ülekandmine (näiteks toetused, laenud või paigutused omakapitali), võimalik raha otsene ülekandmine või ettevõtja kohustuste ülevõtmine (näiteks laenu tagatised, kapitalisüstid, ettevõtja omandamine, pankrotikaitse või kindlustus);
 - b) loobumine laekuma pidavast tulust või selle kogumata jätmine;
 - c) selliste kaupade või teenustega varustamine, mis ei ole osa üldisest taristust, või kaupade või teenuste ostmine;
 - d) maksete tegemine rahastamismehhanismi või ühe või mitme punktides a, b ja c nimetatud ja tavaliselt valitsuse või muu avalik-õigusliku asutuse pädevusse kuuluva ülesande andmine eraõiguslikule asutusele, nii et selle täitmine ei erine sisuliselt valitsuste tavapärasest tegevusest;

valitsuse või muu avalik-õigusliku asutuse rahalist toetust ei käsitata eelist andvana, kui üksnes kasumlikkuse väljavaadetest lähtuv eraõiguslik turuosaline oleks samasuguses olukorras nagu asjaomane avalik-õiguslik asutus andnud samasuguse rahalise toetuse;

- 8) „sõltumatu konkurentsiasutus“ – asutus, kes vastutab konkurentsioiguse kohaldamise ja jõustamise ning subsiidiumide järelevalve eest ja vastab järgmistele tingimustele:
- a) asutus on oma tegevuses sõltumatu ning tal on oma ülesannete täitmiseks piisavalt vajalikke vahendeid;
 - b) asutusele on oma ülesannete täitmisel ja volituste kasutamisel vajalikul moel tagatud sõltumatus poliitilisest ja muust välismõjust ja ta tegutseb erapooletult ning
 - c) asutuse otsused alluvad kohtulikule kontrollile;
- 9) „diskrimineerimine“ – objektiivse põhjenduseeta vahetegemine kaupade või teenuste, sealhulgas lennutransporditeenuste pakkumiseks kasutatavate avalike teenuste pakkumisel või nende teenuste käsitlemisel asjaomaste teenustega seotud avalik-õiguslike asutuste poolt;

- 10) „regulaarse lennutranspordi teenus“ – lendude sari, millel on järgmised tunnused:
- a) igaühel on võimalik osta igale lennule üksikkohti ja/või kauba ja/või posti veoteenust (kas otse lennuettevõtjalt või tema volitatud esindajalt);
 - b) lennud toimuvad kahe või enama lennujaama vahel kas
 - i) avaldatud sõiduplaani kohaselt või
 - ii) nii regulaarselt või nii sageli, et need moodustavad ilmse süstemaatilise sarja;
- 11) „ebaregulaarse lennutranspordi teenus“ – äriiline lennutransporditeenus, mida ei osutata regulaarteenusena;
- 12) „liidu territoorium“ – liikmesriikide maismaaosa, siseveed, territoriaalveed ja nende kohal olev õhuruum, mille suhtes kohaldatakse ELi lepingut ja ELi toimimise lepingut nendes lepingutes sätestatud tingimustel;
- 13) „Ühendkuningriigi territoorium“ – Ühendkuningriigi maismaaosa, siseveed ja territoriaalveed ning nende kohal olev õhuruum;
- 14) „Chicago konventsioon“ – rahvusvahelise tsiviillennunduse konventsioon, mis avati allkirjastamiseks 7. detsembril 1944 Chicagos.

Artikkel 4
Liiklemisõigus

1. Ühendkuningriigi lennuettevõtjad võivad käesolevas määruses sätestatud tingimustel:
 - a) lennata ilma maandumiseta üle liidu territooriumi;
 - b) teha liidu territooriumil Chicago konventsiooni tähenduses mittekaubanduslikke vahemaandumisi;
 - c) osutada rahvusvahelise regulaarse ja mitteregulaarse lennutranspordi teenuseid, mis hõlmavad nii reisijatevedu, reisijateveo ja kaubalennu kombinatsioone ning kõiki kaubalende mis tahes kahe punkti vahel, millest üks asub Ühendkuningriigi territooriumil ja teine liidu territooriumil.

2. Liikmesriigid ei räägi Ühendkuningriigiga läbi ega sõlmi temaga kahepoolseid lepinguid ega kokkuleppeid käesoleva määruse kohaldamisalasse kuuluvates küsimustes, mis puudutavad määruse kohaldamise aega. Nad ei anna kohaldamisaja kohta Ühendkuningriigi lennuettevõtjatele lennutranspordiga seoses muid õigusi kui need, mis on antud käesoleva määrusega.

3. Olenemata lõikest 2 võivad liikmesriigid juhtumipõhiselt kooskõlas oma riigisisese õigusega anda loa järgmiste teenuste osutamiseks oma territooriumil Ühendkuningriigi lennuettevõtjale:
- a) kiirabilennuteenused;
 - b) kaubaveo ebaregulaarse lennutranspordi teenused nende territooriumil asuvate kohtade ja kolmandas riikides asuvate kohtade vahel osana teenusest, mille algus- ja lõpp-punkt asub Ühendkuningriigis, ulatuses, mis on vajalik meditsiinitehnika, vaktsiinide ja ravimite veoks tingimusel, et tegemist ei ole varjatud vormis regulaarse lennutranspordi teenusega.

Artikkel 5

Turustuskoostöölepped

1. Käesoleva määruse artikli 4 kohaseid lennutransporditeenuseid võib osutada plokk-broneeringute või koodijagamise korra alusel järgmiselt:
- a) Ühendkuningriigi lennuettevõtja võib tegutseda turustava lennuettevõtjana koos lendu teostava lennuettevõtjaga, kes on liidu või Ühendkuningriigi lennuettevõtja, või vajaduse korral koos lendu teostava kolmanda riigi lennuettevõtjaga, kellel on liidu, asjaomase liikmesriigi või asjaomaste liikmesriikide õiguse kohane liiklemisõigus ja kelle vedajatel on õigus kõnealuseid õigusi asjaomase korra alusel kasutada;

- b) Ühendkuningriigi lennuettevõtja võib tegutseda lendu teostava lennuettevõtjana koos mis tahes turustava lennuettevõtjaga, kes on liidu või Ühendkuningriigi lennuettevõtja, või koos kolmanda riigi turustava lennuettevõtjaga, kellel on, olenevalt kohaldatavusest, liidu, asjaomase liikmesriigi või asjaomaste liikmesriikide õiguse kohane lennuliini kasutamise õigus ja kelle vedajatel on õigus kõnealuseid õigusi asjaomase korra alusel kasutada.
2. Ühendkuningriigi lennuettevõtjatele antud lõike 1 kohased õigused ei anna kolmanda riigi lennuettevõtjatele mingeid muid õigusi peale nende, mida nad kasutavad liidu, asjaomase liikmesriigi või asjaomaste liikmesriikide õiguse kohaselt.
3. Plokk-broneeringute või koodijagamise korra kasutamine lendu teostava lennuettevõtjana või turustava lennuettevõtjana ei anna Ühendkuningriigi lennuettevõtjale õigust kasutada muid õigusi peale nende, millele osutatakse artikli 4 lõikes 1.

Käesoleva lõike esimest lõiku ei kohaldata viisil, et see takistaks Ühendkuningriigi lennuettevõtjatel osutada lennutransporditeenuseid mis tahes kahe punkti vahel, millest üks asub Ühendkuningriigi territooriumil ja teine liidu territooriumil, kui on täidetud järgmised tingimused:

- a) Ühendkuningriigi lennuettevõtja tegutseb vastavalt plokk-broneeringute või koodijagamise korrale turustava lennuettevõtjana koos lendu teostava lennuettevõtjaga, kellel on liidu või asjaomase liikmesriigi või asjaomaste liikmesriikide õiguse kohane liiklemisõigus ja kellel on õigus kõnealuseid õigusi asjaomase korra alusel kasutada;
- b) kõnealune lennutransporditeenus on osa Ühendkuningriigi lennuettevõtja teostatavast veost Ühendkuningriigi territooriumil asuva punkti ja asjaomases kolmanda riigi territooriumil asuva punkti vahel.

4. Asjaomaste liikmesriikide pädevad asutused peavad käesolevas artiklis osutatud korra heaks kiitma, et kontrollida, kas käesolevas artiklis sätestatud tingimused on täidetud ning kas järgitakse liidu ja liikmesriikide õiguse kohaldatavaid sätteid, eelkõige ohutuse ja julgestuse osas.

Artikkel 6
Lennukite rentimine

1. Artikli 4 lõikes 1 osutatud õigusi kasutav Ühendkuningriigi lennuettevõtja võib osutada lennutransporditeenust kas oma lennukitega või järgmiselt:
 - a) kasutades mis tahes rendileandjalt ilma meeskonnata renditud lennukit;
 - b) kasutades teiselt Ühendkuningriigi lennuettevõtjalt koos meeskonnaga renditud lennukit;
 - c) kasutades muu riigi kui Ühendkuningriigi lennuettevõtjalt koos meeskonnaga renditud lennukit, tingimusel et rentimine on vajalik erakorraliste vajaduste, veomahu hooajalise suurenemise või rentniku tegevusraskuste tõttu ja lennuk renditakse üksnes vajaduste katmise või raskuste ületamise ajaks.
2. Asjaomaste liikmesriikide pädevad asutused peavad lõikes 1 osutatud korra heaks kiitma, et kontrollida, kas nimetatud lõikes sätestatud tingimused on täidetud ning kas järgitakse liidu ja liikmesriikide õiguse kohaldatavaid sätteid, eelkõige ohutuse ja julgestuse osas.

Artikkel 7
Õiguste samaväärsus

1. Komisjon jälgib Ühendkuningriigi poolt liidu lennuettevõtjatele antud õigusi ja nende kasutamise tingimusi.
2. Kui komisjon teeb kindlaks, et Ühendkuningriigi poolt liidu lennuettevõtjatele antud õigused ei ole de jure või de facto samaväärsed käesoleva määruse kohaselt Ühendkuningriigi lennuettevõtjatele antud õigustega või et need õigused ei ole kõikidele liidu lennuettevõtjatele võrdselt kättesaadavad, võtab komisjon viivitamata ja selleks, et taastada samaväärsus, vastu rakendusaktid, et:
 - a) kehtestada Ühendkuningriigi lennuettevõtjate osutatavatele regulaarse lennutranspordi teenustele lubatud mahu piirmäärad ning nõuda, et liikmesriigid kohandaksid vastavalt Ühendkuningriigi lennuettevõtjate olemasolevaid või neile lennutegevuseks väljastatavaid lube;
 - b) nõuda liikmesriikidelt kõnealuste lennutegevuslubade andmisest keeldumist, nende peatamist või kehtetuks tunnistamist või
 - c) kehtestada finantskohustused või tegevuspiirangud.

Nimetatud rakendusaktid võetakse vastu kooskõlas artikli 14 lõikes 2 osutatud kontrollimenetlusega. Need võetakse vastu artikli 14 lõikes 3 osutatud kiirmenetluse kohaselt käesolevas lõikes osutatud samaväärsuse olulise puudumise korral, mida on nõuetekohaselt põhjendatud, kui see on juhtumi kiireloomulisuse tõttu tungivalt vajalik.

Artikkel 8

Aus konkurents

1. Komisjon jälgib tingimusi, mille alusel liidu lennuettevõtjad ja lennujaamad konkureerivad käesoleva määrusega hõlmatud lennutransporditeenuste osutamisel Ühendkuningriigi lennuettevõtjate ja lennujaamadega.
2. Kui komisjon teeb kindlaks, et nimetatud tingimused on mõne lõikes 3 osutatud olukorra tulemusena märgatavalt ebasoodsamad kui Ühendkuningriigi lennuettevõtjatele kehtivad tingimused, võtab komisjon viivitamata ja selleks, et olukorda parandada, vastu rakendusaktid, et
 - a) kehtestada Ühendkuningriigi lennuettevõtjate osutatavatele regulaarse lennutranspordi teenustele lubatud mahu piirmäärad ning nõuda, et liikmesriigid kohandaksid vastavalt Ühendkuningriigi lennuettevõtjate olemasolevaid või neile lennutegevuseks väljastatavaid lube;
 - b) nõuda liikmesriikidelt Ühendkuningriigi mõnele lennuettevõtjale või kõikidele lennuettevõtjatele kõnealuste lennutegevuseks väljastatavate lubade andmisest keeldumist, nende peatamist või kehtetuks tunnistamist või

- c) kehtestada finantskohustused või tegevuspiirangud.

Nimetatud rakendusaktid võetakse vastu kooskõlas artikli 14 lõikes 2 osutatud kontrollimenetlusega. Need võetakse vastu artikli 14 lõikes 3 osutatud kiirmenetluse kohaselt, kui see on tungivald vajalik kiireloomulisuse tõttu, mille põhjuseks on oht liidu lennuettevõtjate ühe või mitme tegevuse majanduslikule elujõulisusele ja see oht on nõuetekohaselt põhjendatud.

- 3. Lõikes 2 osutatud rakendusaktid võetakse nimetatud lõikes osutatud tingimustel vastu järgmiste olukordade parandamiseks:

- a) Ühendkuningriik annab subside;
- b) Ühendkuningriigi suutmatus kehtestada või tulemuslikult kohaldada konkurentsialaseid õigusakte;
- c) Ühendkuningriigi suutmatus luua või hoida töös sõltumatut konkurentsiasutust;

- d) Ühendkuningriik kohaldab töötajate kaitse, ohutuse, julgestuse, keskkonna või reisijate õiguste suhtes standardeid, mis on madalamad kui liidu õiguses sätestatud standardid, või liidu õiguse asjakohaste sätete puudumise korral madalamad kui kõigi liikmesriikide poolt kehtestatud standardid või igal juhul madalamad kui asjaomased rahvusvahelised standardid;
 - e) liidu lennuettevõtjaid diskrimineeritakse mis tahes vormis.
4. Lõike 1 kohaldamiseks võib komisjon nõuda teavet Ühendkuningriigi pädevatelt asutustelt, Ühendkuningriigi lennuettevõtjatelt või Ühendkuningriigi lennujaamadelt. Kui Ühendkuningriigi pädev asutus, Ühendkuningriigi lennuettevõtja või Ühendkuningriigi lennujaam ei esita nõutud teavet komisjoni poolt ette nähtud mõistliku tähtaja jooksul või esitab mittetäieliku teabe, võib komisjon toimida vastavalt lõikele 2.
5. Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrust (EL) 2019/712¹ ei kohaldata käesoleva määruse kohaldamisalasse kuuluvate küsimuste suhtes.

¹ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 17. aprilli 2019. aasta määrus (EL) 2019/712, mis käsitleb konkurentsi kaitsmist lennutranspordisektoris ja millega tunnistatakse kehtetuks määrus (EÜ) nr 868/2004 (ELT L 123, 10.5.2019, lk 4).

Artikkel 9

Lennutegevuseks väljastatav luba

1. Ilma et see piiraks liidu ja liikmesriikide lennundusohutuse alase õiguse kohaldamist, peavad Ühendkuningriigi lennuettevõtjad neile artikli 4 kohaselt antud õiguste kasutamiseks taotlema lennutegevuseks väljastatavat luba igalt liikmesriigilt, kus nad soovivad tegutseda.
2. Pärast Ühendkuningriigi lennuettevõtjalt lennutegevuseks väljastatava loa taotluse saamist annab asjaomane liikmesriik asjakohase lennutegevuseks väljastatava loa põhjendamatu viivitusega, tingimusel et
 - a) taotluse esitanud Ühendkuningriigi lennuettevõtjal on kehtiv lennutegevusluba kooskõlas Ühendkuningriigi õigusaktidega ning
 - b) Ühendkuningriigi lennuettevõtja on Ühendkuningriigi tegeliku ja jätkuva õiguskontrolli all, pädev asutus on selgelt kindlaks määratud ja Ühendkuningriigi lennuettevõtjal on nimetatud asutuse väljastatud lennuettevõtja sertifikaat.

3. Ilma et see piiraks vajadust anda piisavalt aega vajalike hindamiste tegemiseks, on Ühendkuningriigi lennuettevõtjatel õigus esitada lennutegevuseks väljastatavate lubade taotlusi alates käesoleva määruse jõustumise päevast. Liikmesriikidel on õigus need taotlused alates sellest päevast heaks kiita, tingimusel et heakskiitmise tingimused on täidetud. Siiski ei jõustu selliselt väljastatud load enne käesoleva määruse kohaldamise alguskuupäeva, millele on osutatud artikli 15 lõike 2 esimeses lõigus.

Artikkel 10

Tegevus- ja lennukavad ning sõiduplaanid

1. Ühendkuningriigi lennuettevõtjad esitavad lennuteenuste tegevus- ja lennukavad ning sõiduplaanid iga asjaomase liikmesriigi pädevale asutusele heakskiitmiseks. Need tuleb esitada vähemalt 30 päeva enne lennutegevuse alustamist. Jaanuaris 2021 osutatavate lennuteenuste tarvis esitatakse need võimalikult varajasel kuupäeval enne tegevuse alustamist.
2. Kui artiklis 9 ei ole sätestatud teisiti, võib tegevus- ja lennukavad ning sõiduplaanid artikli 15 lõike 2 esimeses lõigus osutatud käesoleva määruse kohaldamise esimesel päeval kestva IATA hooaja ja sellele järgneva hooaja kohta esitada ning heaks kiita enne nimetatud kuupäeva.

3. Käesolev määrus ei takista liikmesriike andmast liidu lennuettevõtjatele regulaarse lennutranspordi teenuste osutamise luba selleks, et nad saaksid kasutada neile Ühendkuningriigi poolt antud õigusi. Liikmesriigid ei diskrimineeri nimetatud lubade andmisel ühtegi liidu lennuettevõtjat.

Artikkel 11

Loa andmisest keeldumine, selle kehtetuks tunnistamine, peatamine ja piiramine

1. Liikmesriigid keelduvad Ühendkuningriigi lennuettevõtjale lennutegevuseks väljastatava loa andmisest või vajaduse korral tunnistavad selle kehtetuks või peatavad selle, kui
 - a) lennuettevõtja ei kvalifitseeru käesoleva määruse kohaselt Ühendkuningriigi lennuettevõtjaks või
 - b) artikli 9 lõikes 2 sätestatud tingimused ei ole täidetud.
2. Liikmesriigid keelduvad Ühendkuningriigi lennuettevõtjale lennutegevuseks väljastatava loa andmisest, tunnistavad selle kehtetuks või peatavad selle, piiravad seda või kehtestavad sellele tingimused või piiravad tema tegevust või kehtestavad tema tegevusele tingimused mis tahes järgmisel juhul:
 - a) kohaldatavaid ohutus- ja julgestusnõudeid ei järgita;
 - b) kohaldatavaid nõudeid, mis on seotud lennuliikluses osaleva õhusõiduki asjaomase liikmesriigi territooriumile lubamise, seal viibimise või sealt lahkumisega, ei järgita;

- c) kohaldatavaid nõudeid, mis on seotud õhusõiduki reisijate, meeskonna, pagasi, kauba ja/või posti asjaomase liikmesriigi territooriumile lubamise, seal viibimise või sealt lahkumisega (sh riiki sisenemise, vormistuse, sisserände, passide, tolli ja karantiini reeglid või postiveo korral postinormid), ei järgita.
3. Liikmesriigid keelduvad Ühendkuningriigi lennuettevõtjale lennutegevuseks väljastatava loa andmisest, tunnistavad selle kehtetuks või peatavad selle, piiravad seda või kehtestavad sellele tingimused või piiravad tema tegevust või kehtestavad tema tegevusele piirangud, kui komisjon seda artikli 7 või 8 kohaselt nõuab.
4. Liikmesriigid teatavad komisjonile ja teistele liikmesriikidele põhjendamatu viivitusega kõikidest otsustest Ühendkuningriigi lennuettevõtjale lõigete 1 ja 2 kohaselt lennutegevuseks väljastatava loa andmisest keeldumise või loa kehtetuks tunnistamise kohta.

Artikkel 12
Sertifikaadid ja litsentsid

Käesoleva määruse kohaselt tunnistavad liikmesriigid lennutransporditeenuste osutamiseks kehtivaks Ühendkuningriigi lennuettevõtjate lennukõlblikkussertifikaadid, pädevustunnistused ja litsentsid, mille Ühendkuningriik on välja andnud või kehtivaks tunnistanud ja mis on endiselt kehtivad, tingimusel et sellised sertifikaadid või litsentsid on välja antud või kehtivaks tunnistatud vähemalt vastavalt Chicago konventsioonis sätestatud asjakohastele rahvusvahelistele standarditele ja nendega kooskõlas.

Artikkel 13
Konsulterimine ja koostöö

1. Käesoleva määruse rakendamise tagamiseks konsulteerivad liikmesriikide pädevad asutused vajaduse korral Ühendkuningriigi pädevate asutustega ja teevad nendega koostööd.
2. Taotluse korral esitavad liikmesriigid komisjonile põhjendamatu viivitusega kogu käesoleva artikli lõike 1 kohaselt kogutud teabe või muu teabe, mis on asjakohane artiklite 7 ja 8 rakendamiseks.

Artikkel 14
Komiteemenetlus

1. Komisjoni abistab määruse (EÜ) nr 1008/2008 alusel loodud komitee. Nimetatud komitee on komitee määruse (EL) nr 182/2011 tähenduses.
2. Käesolevale lõikele viitamisel kohaldatakse määruse (EL) nr 182/2011 artiklit 5.
3. Käesolevale lõikele viitamisel kohaldatakse määruse (EL) nr 182/2011 artiklit 8 koostoimes selle määruse artikliga 5.

Artikkel 15
Jõustumine ja kohaldamine

1. Käesolev määrus jõustub järgmisel päeval pärast selle avaldamist *Euroopa Liidu Teatajas*.
2. Seda kohaldatakse alates järgmisest päevast pärast seda, mil vastavalt väljaastumislepingu artiklitele 126 ja 127 lõpeb liidu õiguse kohaldamine Ühendkuningriigi suhtes ja Ühendkuningriigis.

Artikli 9 lõiget 3 ja artikli 10 lõiget 2 kohaldatakse alates käesoleva määruse jõustumisest.

3. Käesolevat määrust ei kohaldata, kui Ühendkuningriigiga sõlmitud laiaulatuslikult lennutransporditeenuste osutamist käsitlev leping, milles liit on osaline, on jõustunud või juhul, kui seda kohaldatakse ajutiselt lõike 2 esimeses lõikes osutatud kuupäevaks.
4. Käesoleva määruse kohaldamine lõpeb kuupäeval, mis on järgmistest kuupäevadest varasem:
 - a) 30. juuni 2021;
 - b) kuupäev, mil jõustub lõikes 3 osutatud leping või kuupäev, mil see leping kohaldub ajutiselt.

Käesolev määrus on tervikuna siduv ja vahetult kohaldatav kõikides liikmesriikides.

Brüssel,

Euroopa Parlamendi nimel
president

Nõukogu nimel
eesistuja